

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Kajelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.
Kereskedelmi és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám.
Telefon: 42. szám.
Külföldi postát nem adunk vissza.
Külföldben minden garmond sor 40 fill.

A közigazgatási reform.

— jun. 17.

Küzdzeni fogunk a tegnap be-
terjesztett javaslat ellen, mondja
az ellenzék egyik vezére. És
hosszu indokolást ad, hogy mivel
fogja majd indokolni az ellen-
zék a közigazgatás reformja el-
leni harcát. És ez az indoklás
rendkívül érdekes. És csak ez az
érdekes. Mert az, hogy az ellen-
zék, amely minden apró lépésnél
is követ igyekszik gördíteni a
kormány utjába, ennél a rendki-
vül fontos javaslatnál keresni
fogja a módokat, hogy a kor-
málynak kellemetlenkedjék, az
természetes. De az, hogy ebben
a harcukban nem találjanak más
indokokat, mint amiket felsorol-
nak, bizonyítja, hogy a javasla-
tok kitűnnek, amelyek míg egy-
részt országos kívánságot válnak
valóra, másrészt alkalmasak
arra is, hogy a közigazgatásban
igen hosszú időn át nyugalom,
békés, becsület, különösen pe-
dig eredményes munkát biztosít-
sanak.

Egyetlen tárgyi hibát nem
talál az egyenesen a kemény
kritikára berendezkedett ellen-
zék; amit ő hibának talál, az az
érdeme, a lelke a javaslatnak,
épen az, mit az országos közvé-
lemény évtizedek óta sürgetett
és ami most meg fog valósulni.
Azt mondja az ellenzék, ros-
szak a közigazgatási reformról
szóló javaslatok, mert központo-
sítanak. Hát az államosítással
talán nem épen ez volt a cél?

A törvényhatósági közgyűlés-
nek nem lesz joga a tisztviselő-
ket felfüggeszteni, kiszekirozni,
kibuktatni. Ez is egy borzasztó
nagy hibája a javaslatnak, mondja
az ellenzéki kritika. A nemzet
viszont azt mondja, hogy nagyon
jó, hogy nem lesz. Ezt akartuk.
Ez volt a cél. A tisztviselőket
függetleníteni kell a helyi po-
tentátok diktátori hatalmától,
hogy minden erejüket, minden
tevékenységüket a köznek, a
népnek javára fordíthassák.

Mint hogy a közgyűlést a fő-
ispán, vagy az alispán, vagy en-
nek kirendelt helyettese vezeti,
— mondja tovább az „alapos“
ellenzéki kritika — tehát a köz-
gyűlés nem lesz komoly hatalmu
testület. No ez meg már igazán
csak egy rossz vicc. Hát eddig
ugyan ki vezette a közgyűlése-
ket, ki elnököl azokon mind ma-

nap. Nem a főispán, vagy az
alispán, vagy a helyettese? És
ezzel és ezért csorbítja valami
a közgyűlés hatalmát? Vajjon
a főispán elnöke mellett soha
sem hozott még a közgyűlés a
főispánnak egyáltalában nem
tetsző határozatot? És ha hozott,
tehetett-e vajjon a főispán mást,
minthogy ezt a neki nem tetsző
közgyűlési határozatot elnöki kö-
telességeként kihirdette? Vajjon
a jövőben talán mást tehet?
Avagy mást tehet az alispán,
vagy a kirendelt elnök? Hát
olyan nagyhatalmu ur az elnök,
hogy a közgyűlési többség aka-
ratát megsemmisítheti? Megse-
misítheti pedig azért, mert állami
tisztviselő és nem a törvényható-
ság által választott? Ilyet ugyan
aligha fog az ellenzék még ön-
magával is elhitetni.

Pedig igazán igyekszik. Azt
mondja nevezetesen, hogy az
elnöknek „óriási“ hatalma lesz,
amelylyel mindent fölfalhat. És
nyomban utána teszi, hogy mi is
az a féktelen nagy hatalom. Hát
az, hogy joga lesz a rendzavaró
bizottsági tagot karhatalommal
eltávolíttatni és az üléstől távol-
tartani. Micsoda óriási hatalom?
De vajjon eddig ez a hatalma
nem volt-e meg az elnöknek?
Eddig talán táncolhatott nyugod-
tan valamelyik bizottsági tag az
asztalokon? Eddig talán zavar-
hatta bárki a közgyűlés rendjét?
Eddig talán nem volt kötelessége
az elnöknek, hogy a rendzavaró
bizottsági tagot a közgyűlési te-
remből kivezettesse?

Más hibát azután nem is ta-
lálnak. Ilyen hibák és a javaslat
óriási előnyének elhallgatása mel-
lett nem csoda, ha az ellenzék
harcát ezzel a javaslattal szem-
ben épen olyan elítélően fogja
nézni az ország közönsége, mint
nézte eddigi összes harcait, me-
lyek nem is céloztak egyebet,
mint az ország fejlődésének meg-
akadályozását, előhaladásának gát-
lását.

— jun. 17.

Mikor tárgyalják a közigazgatási
reformot. Egy hírlapíró megkérdezte
báró Vojnich Istvánt, a nemzeti mun-
kapárti alelnököt az államosítási ja-
vaslat tárgyalásának időpontjáról.

— Ez idő szerint még nincs el-
döntve, — mondotta báró Vojnich, —
hogy mikor tárgyalja a képviselőház
bizottsága és plénuma a közigazga-
tási reformról szóló törvényjavaslato-
kat. Az bizonyos, hogy már a bizott-
sági tárgyalás is hosszabb időt fog
igénybe venni, mert ha nem is lesz

jelen az ellenzék a bizottságban, a
munkapárt gondoskodni fog a javas-
latok alapos előkészítéséről. Arra vo-
natkozól, hogy a képviselőházban
mikor kerül tárgyalásra a javaslat,
csak három nap mulva lehet végle-
ges választ adni.

A Kereskedelmi-Kör megnyitása.

Diszkyűlés és bankett.

Egy disszonans szóoklat.

— jun. 17.

Szombaton délután nagy disszel
s a város egész társadalmának meleg
együttérzése és jókívánatai közepette
nyitotta meg az új társadalmi egye-
sület, a Kereskedelmi Kör fényesen
berendezett tágas helyiségeit. A meg-
nyitás diszkyűlés keretében törté-
nt, melynek szóokai szép beszé-
dekben méltatták az új egyesülés je-
lentőségét s igen rokonszenves fo-
gadtatásra talált Lányi Jenő elnök s
különösen Grünbaum Simon ügyve-
zető alelnök beszéde, amelyben fejte-
gették, hogy az új kör míg egyrészt
úrvatva lesz a kereskedő-osztály ér-
dekeit és komoly akcióit támogatni,
másrészt az általános közérdeket is
óhajtja szolgálani s általában a városi
és társadalmi életben a közös célok
érdekében a békés együttműködést
kívánja előmozdítani, a politikai és
társadalmi ellentétek kiküszöbölésével;
távol tartva minden oly motívumot,
ami szétválászható s azokat keresve,
amik összefűznek.

Ezekkel a nagy tetszéssel foga-
dott beszédekkel ellentétben, élénk
megütközéssel hallgatta a megnyitó
ünnepély közönsége a gyűlés egyik
szóokának, dr. Holló Andornak fel-
szólalását, aki beszédeben általános-
ságban olyan színben tüntette fel a
sátoraljajhelyi kereskedő-osztály ed-
digi magatartását, hogy ez az osztály
a hatalom után kapaszkodik, a ha-
talmat kegyének hajhászásában excel-
lál s a rohamos meggazdagodás ér-
dekében könnyű szerrel mellőzi az
erkölcsi szempontokat. Szükség van,
— mondotta, — a polgári önérték
felébresztésére s hivatkozással a „Ci-
vis Romanus sum“ büszke jelszavára
mintegy felhívást intézett az újhelyi
kereskedő világhoz s általában az új-
helyi polgársághoz, hogy a jövőben
az önállóság s függetlenség utáni
törekvésre nagyobb súlyt helyezzen;
a most megnyitott Kereskedelmi Kör
legfőbb hivatásul pedig ép azt tüzte
ki, hogy egy ilyen, erkölcsi meg-
változó polgári osztály nevelésével
foglalkozzék.

Nézetünk szerint dr. Holló a
maga erkölcsrajzában igen fekete szí-
neket használt, az újhelyi kereskedő-
osztály pedig épen nem szorult rá
ezekre a bókokra s a felszólalás csep-
pet sem volt alkalmas arra, hogy a
Kereskedelmi Körnek mindnyájunk

által óhajtott eredményeit elősegítse;
sőt ellenkezőleg semmi más nem volt,
mint felhívás az ellenzékiekedésre,
melyet a szóok ugyan iparkodott az
általánosságokba elburkolni, de aki
látni akart, láthatta, hogy a tulajdon-
képeni cél a pártpolitika szolgálata
volt, mely pedig a társaskör felada-
tát nem képezi, de sőt a Kör ered-
ményes működését könnyen veszé-
lyeztetheti is. Ez pedig csak sajnálni
való volna, mert hiszen a körnek a
Lányi elnök és a többi szóokok ál-
tal kijelölt keretekben való üdvös
és hasznos működését mi és velünk
az egész város társadalmá csak a
legnagyobb örömmel látnók. Hisszük,
hogy ez így is lesz s Holló dr. fel-
szólalása a Kör további életében
visszhang nélkül fog maradni.

A megnyitó ünnepségről s az azt
követő bankettől egyébként a követ-
kező tudósításunk ad számot:

A megnyitás.

Szombaton délután 5 órakor szi-
nültig megteltek a Kör hatalmas
termei élénk közönséggel, melyben
nemcsak a tagok jelentek meg nagy
számmal, de az érdeklődők s a köz-
élet vezetői is. Így ott voltak Mec-
zner Gyula főispán, Dókus Gyula al-
ispán, Wieland Lajos táblabíró, h.
törvényszéki elnök, Walló István
pénzügyigazgató, dr. Kovaliczky Elek
kir. közjegyző, Nagy Tamás h. pénz-
ügyigazgató, Schmidt Lajos rendőr-
kapitány stb.

A diszkyűlésen Lányi Jenő,
az Osztrák Magyar Bank sátoralj-
ajhelyi fiókjának főnöke elnököl,
aki tartalmas és okos beszéddel nyi-
totta meg a közgyűlést. Hangoztatta,
hogy a Körtől távol kell tartani min-
den disszonanciát, politikai és társa-
dalmi ellentétet s kérte a tagokat és
a közönséget, hogy vegyék támoga-
tásukba az új egyesület minden
dolgát.

Grünbaum Simon alelnök rámu-
tatott, hogy a Kör a kereskedő-osztály
érdekképviselete is óhajt lenni, de
nem olyan értelemben, hogy önző cé-
lok, csupán osztályérdekeket haj-
szolna, hanem a város forgalmának
emelésével, a kereskedelem érdekei-
nek istápolásával együtt a közjót is
előmozdítani akarja.

Kardos Ignác titkár formás
beszédben ismertette a Kör keletke-
zését, a megalakulás munkáját s a
Kör céljait, melyeket így foglalt össze:
a tagoknak kellemes tartózkodási
helyet nyújtani, a kereskedelmi ér-
dekeket ébren tartani s Újhely társas
viszonyait, a társadalmi nexusokat
fejlesztetni.

Ezután dr. Holló Andor beszéde
következett, melylyel már cikkünk
bevezetésében foglalkoztunk; majd
Lányi elnök megköszönte a vendé-
gek megjelenését s a Kör helyiségeit
átadta rendeltetésüknek.

A bankett.

Este ugyancsak a Kör helyisé-
gében 70 teritékes bankett volt, mely-
nek résztvevői nagy lelkesedéssel ül-
ték meg az új egyesület születésének
ünnepét. Az első felköszöntőt Lányi
Jenő mondotta, aki emelkedett hangu,

SZOLYVAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomor baj és köszvény ellen. Kitűnő ízű.
igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs.
Kapható mindenütt. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségénél Szolyván

Lapunk mai száma 4 oldal.

szép tóztban Ofelségére, a királyra üritette poharát. Majd dr. Grosz Dezső felköszöntőjében azt a szerencsés választást méltatta, hogy a Kör élére Lányi Jenőt sikerült megnyerni, akinek nyugodt komolysága, böles és mégis agilis egyénisége máris biztosítja a sikert.

Kincsesy Péter talpraesett beszédében a demokratikus együttműködésre emelte boharát. Klein Károly a fölötti örömeinek és büszkeségének adott kifejezést, hogy ezt a helyiséget létesíthették, amelylyel Ujhely egy jelentős lépést tett előre. A vezetőségre emelte poharát.

Kardos Ignác rövid, de tartalmas felköszöntőben a vezetőség két oszlopos tagját: Kincsesy Pétert s Zinner Adolfot köszöntötte fel. Guttmann Mór a tömörülésben s együttműködésben rejlt erőt emelte ki. Végül dr. Holló Andor szólalt fel, a sátoraljai helyi dolgozó osztályok kulturfejlődésért üritte poharát, amely kulturfejlődésnek az új Kör egyik fontos tényezője lesz.

A bankettezők a késő éjjeli órákig maradtak a legjobb kedvben együtt. Az ellátásról Polgár László, a távozóban levő kávé pompásan gondoskodott, a zenét Kassai János zenekara szolgáltatta. Vasárnap már kezdetét vette a Kör fényesen berendezett, nagyvárosias helyiségeiben a lüktető kaszinói élet, mely hihetleg még egyre fejlődni fog.

A szőlőmoly ellen.

A szőlészeti és borászati szakosztály ülése.

— jun. 17.

A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya a hó 18-án tartotta rendes havi gyűlést, melynek két fontos tárgya volt. Az egyik: a tokaj-hegylajai szőlőkben megdöbentő mérvben fellépett szőlőmoly elleni védekezés kérdése. Erről a veszedelemtől mult számunkban kimerítően írtunk. — A másik ügy, amelylyel a szakosztály behatóan foglalkozott, abban áll, hogy az ujhelyi borközpince igazgatósága, hivatkozva a miniszteri rendeletre, mely szerint a silányabb borok jelenleg a borpincéből ki vannak zárva, megtagadta az 1913. évi termésű borok felvételét. A szakosztály ez ügyben — Constantin Géza fogalmazásában, — feliratot intézett a földművelésügyi miniszterhez, melyben alaposan kifejti, hogy a tokaj-hegylajai gyengébb borokban is megfelelő kezelés mellett ki lehet fejleszteni azt a sajátos zamatot, mely a tokaji bor legnagyobb értéke s az ujhelyi közpincének épen az volna a legszebb feladata, hogy ez irányban kísérletezzék. Ezen és még más indokok alapján kéri a szakosztály a kormányt, hogy egyelőre tekintsen el a szabályoktól s az ujhelyi közpincébe 1913. évi és hasonló minőségű borok felvételét is engedje meg.

A szőlőmoly kérdésében a szőlészeti szakosztály hosszas tanácskozás és számos érdekes felszólalás után megállapítja, hogy az eddig más vidékeken megkísérlett védekezés a kellő sikert nem eredményezte. Eddig leghatásosabbnak bizonyult a Nikotin-szulfáttal való védekezés: 130 gramm nikotin-szulfát, megfelelő mennyiségű káli-szappannal 100 liter vízben feloldva s ez oldattal a virág permetezve. Thanatont, illetve Nikotin-szulfátot azonban oly kis mennyiségben állítanak elő, hogy a védekezésre soha nem elégséges.

A Tokaj-Hegylaján a molypille legveszedelmesebb faja, a kereszties molypille lépett fel, ez, mert évente háromszor-négyszer szaporodik s mert 150—200 petét rak le egy nőstény, egyenesen végveszedelemmel fenyeget s ellene ma az egyedüli és leghatásosabb védelem az, ha minden

szőlőbirtokos könnyűkezü leányokkal tőkéről-tökére bejratja szőlőjét és ott, hol a virágzó gerezden gubót vesz észre vagy a gubó leszakítása, vagy nyomás, vagy tüvel való kipiszálás útján megsemmisítik a hernyót s ezzel nemcsak a további pusztításnak vetnek véget, de utját vágják a molypille szaporodásának is.

Választójogi tudnivalók.

A választók új összeírása

— jun. 17.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvények és egyéb határozatok azon rendelkezéseinek, melyek az országos képviselőválasztásokkal kapcsolatos feladatok végzésére hivatott főszerv, t. i. a központi választmány megalakítására, továbbá az új képviselőválasztókerületek s azokban a szavazókörök megállapítására vonatkoznak, végrehajtása már megtörtént, július hónapban országszerte megkezdődik a választóknak az új választójogi szabályok szerint való összeírása.

Erre a munkálatra azért van szükség, mert amint az már az eddigi választójogban is megvolt, választói joggal, bármennyire birtokában legyen is valaki a választói jogosultsághoz megkívánt kellékeknek, ezenül is tulajdonképen csak az bir, aki a választókról készült névjegyzékbe felvéve van.

A névjegyzék elkészítését nevezetesen az imént említett összeírás előzi meg, amelynek alapján készül aztán a választók névjegyzékének tervezete, ebből pedig lesz az ideiglenes s majd a végleges névjegyzék.

A végleges névjegyzéknek legkésőbb jövő évi március hó 31-ig kell elkészülni, előbb alig is lehet azt elkészíteni, éppen azért óvatos előrelátással az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvény kimondja, hogy a képviselőválasztóknak a folyó 1914. évre érvényes jegyzéke ez év december 31. napján nem vesztí el érvényét, hanem kivételesen érvényes lesz a jövő év március havának 31-ik napjáig s éppen ezért az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvény kimondja továbbá azt is, hogy az új általános képviselőválasztások az új kerületek szerint s az új választókkal csak akkor folynak le, ha az új általános képviselőválasztások jövő évi március hó 31-ike utáni időre esnek.

Mint hogy a képviselőválasztás, az új törvény szerint is, választókerületenként ugyan, de az egyes választókerületeken belül szavazókörök szerint történik, ezáltal a választói névjegyzékek is szavazókörönként készülnek, mihez képes a választói jogosultak összeírasi munkálatait is, minden szavazókörre nézve külön kell teljesíteni.

Azt, akinek az összeíró küldött-tudomása szerint a névjegyzékbe való felvételhez szükséges kellékei megvannak, kívánságára való tekintet nélkül fel kell venni a névjegyzékbe.

E rendelkezések dacára kívánatos, hogy mindazok, akik választói jogosultak, az összeíró küldött-tudomás előtt akkor, amidőn működni fognak, okvetlenül megjelenjenek s választói jogosultságukat igazolják, mert különben már csak elnézésből is könnyen kimaradhatnak a készülő választói névjegyzékből.

Azzal pedig, hogy e névjegyzékbe bekerüljünk, annyival inkább törődjünk, mert a most készülő névjegyzék, az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvénynek szintén egy kivételes rendelkezése foly-

tán nemcsak a jövő 1915-ik évről április—december hónapjaira, hanem, mert a jövő évben összeírás egyáltalán nem lesz, az 1916-ik évről is érvényes.

Azt, aki az összeíró küldött-tudomás előtt választói jogának igazolása végett személyesen megjelenik, a jelentkezés sorrendjében meg kell hallgatni.

Az összeíró küldött-tudomás által imígyen készített összeírás lesz a választók névjegyzékének tervezete, melyet a központi választmány aug. hónapban vizsgálat alá vesz, a szükséghez képest módosítja s ez alapon összeállítja a választók ideiglenes névjegyzékét.

Arra nézve, hogy az összeíró küldött-tudomás tagjai hibátlanul végezzék munkájukat, az szolgál biztosítékul, hogy az összeíró küldött-tudomás ülései nyilvánosak, továbbá, hogy ha a törvényt akár cselekvésük, akár mulasztásuk által megszegik, ellenük fegyelmi, sőt esetleg bünvádi eljárásnak is van helye.

A Fiumei Kiviteli Akadémia.

— A szülők és az ifjuság figyelmébe. —

— jun. 17.

Több jelenség tanúsítja nálunk a közgazdasági érzéknek, a kereskedő szellemnek fellendülését. Érettségét tett ifjaink közül többen kereskedői pályára lépnek; kereskedelmi iskoláinkból, melyek kezdetben inkább hivatalnokokat neveltek, kiváló tanárok fáradozása és kitünő szervezete folytán ma már jobbra kereskedők kerülnek ki. Budapesten nemrég az első kereskedelem-történeti kiállítás nyílt meg és ugyanott tanácskozott a X. nemzetközi keresk. oktatási kongresszus.

És érdekes megfigyelni, hogy a mig a kormány minden pozitív tevékenysége és támogató működése nem tudja a gazdasági élet másik két ágát, a földművelést és ipart ugy fellendíteni, ahogy a közélet érdekében kívánatos volna, addig a kereskedelemre vonatkozó alkotásai mind nagyobb sikerrel járnak. De különösen sok reményre jogosít egyik legújabb alkotása, a fiumei m. kir. kiviteli akadémia, mely két évi fennállása dacára is nagy érdeklődést és helyeslést keltett mindenfelé.

Gazdasági önállóságunkat célzó törekvéseink kívánatosabbá teszik, hogy a külfölddel folytatandó kereskedelmünk számára is minél előbb rendelkezünk vállalkozó szellemű s sokoldalú tudással felruházott kereskedőkkel, akiknek hivatásuk lesz a hazai kereskedelmet átsegíteni azokon a nehézségeken, melyekkel az önálló gazdasági berendezkedés az első időben jární fog. Kétségtelen tény, hogy a kereskedelem nemcsak a belföldre szorítkozhatik, hanem belé kell kapcsolkodnia a nagy Európát, sőt ma holnap az egész világot áthálózó forgalomba. Ezért a magyar közoktatásiügyi minisztert helyes szándék vezette, midőn 1912. jul. hó 9-én elhatározta, hogy nemzetközi és főleg a nyugati és tengertuli kereskedelmünk kiterjesztése céljából hazai kereskedelmi szakoktatásunkat egy újabb szervvel fogja kibővíteni és ép ez volt a Fiumei m. kir. Kiviteli Akadémia címen az 1912/13. tanév elején megnyílt kereskedelmi főiskola. A hely is igen szerencsésen van megválasztva, mert hiszen e kikötővárosban maga a nemzetközi kereskedelem mintegy szemléletileg bemutatható. A létesült akadémia célját a szervezeti szabályzat így formulázza: „A m. kir. kiviteli akadémia célja az, hogy hazánkban oly általános és kereskedelmi szakműveltséggel, gyakorlati tudással és nyelvismeretekkel rendelkező egyéneket neveljen, akik képesek hazánk külföldi kereskedelmét, bel- és külföldi (tengertuli) piacokon lebonyolítani, különös tekintettel a

Fiumén keresztül vezetett export- és import kereskedelmünkre.”

Hogy a kormány az intézet létesítésével egy régen érzett nemzeti szükségletet elégített ki, arról maga közvélemény meggyőzősége mellett azzal, hogy az akadémia vallomást tett a híre az érettségi vizsgálatot tett ifjak oly tömegesen kérték felvételüket, hogy a jelentkezőknek felvétele sem lehetett felvenni. 95 közül felvettek 41 rendes és 4 rendkívüli hallgatót az I. évfolyamra. Az elmúlt év szeptemberében, amikor már a második és befejező évfolyam is megnyílt, még csak fokozódott az érdeklődés. Nagyhirű kereskedőcégek, bankok, iparkamarák és megyei törvényhatóságok az ország minden részéből ezideig körülbelül 20,000 korona értékét képviselő ösztöndíjat tettek szolgálatukra, jeles előmenetelű tanulók részére, akik tanulmányukat a kiviteli akadémia folytatni kívánják. Az intézetet egyébként már az is konzervens jelentőségre emeli, hogy az előadások nyelve Fiumében a magyar. A magyar anyanyelvű hallgatók azonban kötelesek az olasz nyelvet és rajta kívül még egy idegen nyelvet tanulni. Az előadások tananyaga, mely két teljes iskolaévet, azaz négy félévet tölt be, nyelveken és ügyességeken (gyorsírás, gépirás) kívül közgazdasági, jogtudományi, földrajzi, technológiai és kereskedelmi tudományokra terjed ki. Nagy súlyt helyeznek a tanulmányutakra is, azaz, kivül egyes hallgatókat a nyári szünidő tartamára külföldre küldenek ki a biztosabb nyelvismeret elsajátítása céljából. Az egyes félévek végén kolokviumok vannak, a második évfolyam végén pedig záróvizsgálat. Aki az intézet tájékoztatóját és első évi jelentését — melyekből adatainkat legfőképp merítettük — végiglapozza, a legjobb váradalmakkal tekint e kitünően szervezett és vezetett intézet jövője elé, mely jelentős szerepre van hivatva kereskedelmünknek szélesbbsé alapokra való kiterjesztése és a magyar közgazdasági érdekek megnövekedése dolgában.

Még sok-sok hasonló alkotásra van szükségünk, mert elfordulva a Széchenyi eszméitől, sok mulasztást követtünk el e téren, midőn széles alapokra fejlesztettük ugyan a köznevelődést, de a közgazdasági viszonyok fejlesztését ennek utána tettük és így jutottunk oda, hogy maig szegények vagyunk. „Gyermekeink számára van iskola, de nincsen kenyér.” Oly kezdetlegesen még mindig a gazdasági élet fontos ága, vagy szűk a boldogulás területe, hogy a túlnyomó többség kényszerűsége inproductív pályára fordul. E viszonyok között jelentős fordulatot jelent a kereskedelemre nevelő iskolák szerencsés fejlődése és a fenti akadémia életre keltése, mely nemcsak köznevelődésünknek, de idővel bizonyára közgazdaságunknak is elsőrendű tényezőjévé fogja magát kinőni.

Berson

Évzáró V

Kézimunka- és ra

Mindkét kiválóan ról-évre a legszebb e kődo leánynevelő in állami polgári leány Carolineumban most des tanulók vizsgála a minden évrben meg kézimunka- és rajzk

A polgári leány a hittan vizsgálatokk tüket az évzáró vizs zártak le az ének- kal. Holnapután a ekzaminálása kezdő 28-án ér véget hálal tel, évzáró ünnepély nyok és jutalmak Ugyancsak 13-án ny vendékek női kézim zainak kiállítására m örömet szerzett a ne jelent szülőknek és kiállítás ezuttal is tikus házi munkákn volt; nemcsak cifra maza, de valóban a ségleteit képező d izléssel való összea a növendékek nagy s a leghelyesebb i képzséről tett tanu vendékek pedig kiá meglepő művészi k nikai tudásról adta különösen megemli vetkezők:

Kézimunkából Rollny Jolán, Weis Márta, Schweitzer Gnädig Ilona, Fejes Löwe Sarolta, Haasmann Margit; rajz rencsy Mária, Grönlona, Haas Anna, git, Szabó Emma, Kérészy Márta.

A Carolineum zónságot vonzottak munka- és rajzkiá nyörű munkák egy léhelték élvezette. A kézimunkakiállí mozódtak a szet varrottások, magy himzések stb., a r szintén imponáló fel a növendékek utáni mintákban, ményekben, sőt ol

A kiállítás a gondos oktatásána és az iskola maga zonyítéka.

A kiállító n kik különösen s szerepelnek, az zünk meg:

Kézimunkák czy Ilona, Hanku Emma, Mitrik A Mihalesik Mária, panos Róza, Hom Irén, Schmuck Mária, Szépkuthy rásban: a belnő festésben: Szépk Emma, Vásárhel Margit, Bokor M Rózsi, Emődy M ba: Ferenczy I da, Kussback A Szépkuthy Ilona.

— Esküvő. dr., a sátoraljai kórház igazgató- délelőtt 11 órak Unger Margittal, curiai bíró és ne leányával a de templomban.

— Szövetke Országos Közp kötelékébe tartó

Műfahulladék eladás.

Van szerencsénk az igen tisztelt fogyasztó közönség szives tudomására hozni, hogy a nyár folyamán egy igen olcsó és kiváló minőségű tüzfát tartunk forgalomban, és pedig:

I. rendű száraz bükkfát (műfahulladékot) felvágva és házhoz szállítva métermázsánként 1 kor. 90 fillérért.

Amidőn ezen előnyös vételre felhívjuk a t. közönség szives figyelmét, kérjük, hogy szüségletüket nálunk beszerezni sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel

Diószeghy Pál és Társa.

Telefon szám: 112.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kömentes

I-só rendű

darabos meszet

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület Részvénytárs.

Zemplén-Ladmóczyi mész- és agyagipar telepe

Sátoraljaujhelyben.

Sürgőnyezim: **Bankegyesület.**
Telefon: 32.

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázoló

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca 63. szám a.

I-só rendű modern kivitel. Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telefon szám: 22.

925/1914 vh. sz.

Árverési hirdetés.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1914. V. 453/6. számú végzése folytán dr. Bettelheim György sátoraljaujhelyi lakos javára 258 korona 10 fillér követelésének és járulékainak behajtása végett 1914. évi június hó 24-én délelőtt 10 órakor Sátoraljaujhelyben, Árpád-utca 12. sz. alatt elárverezem azon 1829 koronára becsült ingókat, melyeket a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1914. Sp. III. 291/8. számú végrehajtást rendelő végzése alapján a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1914. V. 453/6. szám alatt 1 tétel alatt le- és felülfoglaltam s melyek az 1914. V. 453/4. számú alapfoglalási jegyzőkönyvben 1-18 tétel alatt vannak összeírva, u. m.: női kabátokat, felöltőket, aljakat, kosztümöket stb.

Kelt Sátoraljaujhelyben, 1914. évi június hó 10 én.

Rosner Imre,
kir. jbir. végrehajtó.

Makulatura

papírok

olcsó áron kaphatók
kiadóhivatalunkban

Épületek bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl az

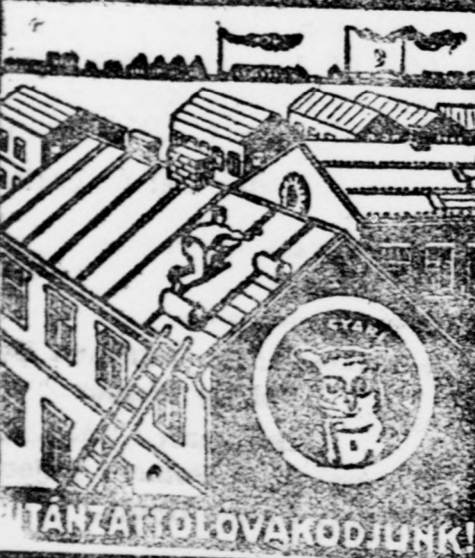
Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljaujhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki.

KOLLARIT
BORLEMEZ KAUCSUK-KOMPOZI
TÍVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT-bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont
ruganyos viharbiztos és időtálló

SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze **Végtelenül tartós!** Régi zsindey-tetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mézslével bekenni nem kell. Kapható: Herz Kálmán fia vaskereskedőnél Sátoraljaujhely és Markovics Mayer fakereskedőnél Töketerebes.

LEGUJABB SZERKEZETŰ
CZIMBALMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hírneves gyármányaiból

állandó bizományi raktár

van

Sátoraljaujhelyben

Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.